Evropski parlament
2024-2029

Odbor za ribištvo

2024/0263(NLE)

24.2.2025

***

OSNUTEK PRIPOROČILA

o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Protokola (2025-2030) o izvajanju Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo na eni strani ter vlado Grenlandije in vlado Danske na drugi strani
(COM(2024)0479 – C10-0227/2024 – 2024/0263(NLE))

Odbor za ribištvo

Poročevalka: Emma Fourreau

Oznake postopkov

*	Postopek posvetovanja
***	Postopek odobritve
***I	Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
***II	Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
***III	Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

VSEBINA

Stran

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 4

OBRAZLOŽITEV 5

PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE 7

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Protokola (2025-2030) o izvajanju Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo na eni strani ter vlado Grenlandije in vlado Danske na drugi strani
(COM(2024)0479 – C10-0227/2024 – 2024/0263(NLE))

(Odobritev)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju predloga sklepa Sveta (14652/2024),

– ob upoštevanju Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo na eni strani ter vlado Grenlandije in vlado Danske na drugi strani (2025–2030) (14781/24),

– ob upoštevanju zahteve za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 43(2) in členom 218(6), drugi pododstavek, točka (a)(v), Pogodbe o delovanju Evropske unije (C10-0227/2024),

– ob upoštevanju proračunske ocene Odbora za proračun,

– ob upoštevanju svoje nezakonodajne resolucije z dne ...[1] o osnutku sklepa,

– ob upoštevanju člena 107(1) in (4) ter člena 117(7) Poslovnika,

– ob upoštevanju priporočila Odbora za ribištvo (A10-0000/2025),

1. odobri sklenitev sporazuma;

2. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic na eni strani ter Grenlandiji in Danski na drugi strani.

[1] Sprejeta besedila, P10_TA(0000)0000.

OBRAZLOŽITEV

Grenlandija in Evropska unija sta konec leta 2024 podpisali nov protokol o izvajanju sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu (2025–2030). Gre za mešani sporazum, ki plovilom EU omogoča ribolov vrst, kot so trska, grenlandska morska plošča, rdeči okun ali severna kozica. Evropska unija poleg pristojbin, ki jih plačajo lastniki plovil, v zameno zagotovi finančni prispevek v višini 17.296.857 EUR letno, od katerega je 14.096.857 EUR namenjeno pravicam do dostopa, 3.200.000 EUR pa podpori in izvajanju ribiške politike Grenlandije. Sporazum o ribištvu je v zadnjih letih približno desetim plovilom EU omogočil, da plujejo v vodah avtonomnega ozemlja. Novi protokol podrobno določa pravila in določbe, ki urejajo ta dostop.

Ribištvo na Grenlandiji

Ribištvo je osrednja socialno-ekonomska in kulturna panoga Grenlandije, ki ustvarja 15 % delovnih mest in predstavlja več kot 90 % izvoza države. Za obalni ribolov se uporabljajo večinoma mali čolni (dingiji). Ribolov spodbuja lokalno gospodarstvo in omogoča delovna mesta. Številne oddaljene inuitske skupnosti so odvisne od ribolova za lastno preživetje. Na tem ozemlju obstaja tudi ribiška flota za ribolov na odprtem morju, obenem pa veljajo sporazumi o ribištvu, ki tujim plovilom omogočajo ribolov na odprtem morju. Tamkajšnje ribištvo občuti vpliv podnebnih sprememb na občutljivo arktično morsko okolje, zlasti na lovljene vrste rib. Grenlandija je uvedla ukrepe za omejitev vpliva ribištva na morsko okolje: prepoved zavržkov, načrt omejitev prilova itd.

Novi protokol o izvajanju Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu

Podpisani novi protokol velja šest let, kar deležnikom zagotavlja stabilnost in prepoznavnost. Vsebuje določbe, ki urejajo dostop evropskih plovil do voda in sodelovanje z Grenlandijo: ribolovne možnosti, prilov, znanstveno sodelovanje, spremljanje, nadzor, ribolovna območja, opazovalce itd.

Posebnost sporazuma je, da se ulov ureja z letnimi ribolovnimi možnostmi. Poročevalka je zaskrbljena, ker je po naknadni oceni celotni dovoljeni ulov za več ciljnih vrst presegel omejitve, določene z znanstvenim mnenjem. Tovrstni primeri dokazanega prelova ali negotovosti zaradi pomanjkanja podatkov ogrožajo populacije rib in trajnostnost ribolova, kot na primer pri severni kozici na vzhodu. Prav tako so bile omejene mnoge okvirne ribolovne možnosti. Pomembno je poudariti tudi to, da so potrebni dodatni podatki o ciljnih vrstah in morskih ekosistemih.

Načrt sektorske podpore bo sprejet v treh mesecih po začetku izvajanja Protokola. V zadnjih letih je bila sektorska podpora namenjena znanstvenim raziskavam in ocenam, ribiški upravi Grenlandije, nadzoru, pa tudi malemu priobalnemu ribolovu. Ocena zadnjega Protokola je

pozitivna.

Sklepi in priporočila

Poročevalka opozarja, da so sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu ter odnosi na področju ribištva med Grenlandijo in EU zaradi trenutne diplomatske napetosti z ZDA in podnebne krize na Arktiki zelo pomembni. Sporazum o ribištvu zagotavlja sektorsko podporo, ki jo pozdravljajo grenlandski organi in številni akterji civilne družbe. Dobrodošlo je, da sta se finančni prispevek Unije ter znesek sektorske podpore in pristojbin, ki jih plačajo lastniki plovil, povečala.

Poročevalka poziva EU, naj obalnim ribiškim skupnostim nudi večjo podporo, obenem pa spoštuje pravice domorodnih ljudstev in smernice FAO o malem ribolovu. Tudi ta ljudstva ter nevladne organizacije bi bilo treba vključiti v Sporazum. Dobrodošla je tudi podpora EU za nadzor, boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, zbiranje podatkov in znanstvene raziskave.

Poročevalka opozarja na okoljske izzive sporazuma. Kot je Parlament pozval že leta 2021, si je treba še naprej prizadevati za zbiranje podatkov in boj proti prelovu, pri čemer je treba upoštevati znanstveno mnenje pri določitvi celotnega dovoljenega ulova na Grenlandiji in dodelitvi letnih ribolovnih možnosti EU. Čeprav je ulov EU manjši, mora upoštevati previdnostno načelo. Opredelitev presežka je v nekaterih primerih vprašljiva. Ribolov s plovili Unije vpliva tudi na ekosisteme morskega dna. Ob podpori sektorja je treba posebno pozornost nameniti opredelitvi in zaščiti občutljivih morskih ekosistemov.

Nazadnje poročevalka poziva, naj se ta sporazum o ribištvu vključi v okvir regionalnega upravljanja ribištva. Odnosi s priobalnimi državami po izstopu Združenega kraljestva iz EU, tudi z Norveško, so zaradi izmenjave kvot s sporazumom tesno povezani. EU in Grenlandija morata okrepiti sodelovanje in preglednost v okviru regionalnih organizacij za upravljanje ribištva in sporazumov med priobalnimi državami. Širše gledano pa mora EU še naprej ščititi vrste in morsko okolje na Arktiki.

PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE

V skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika poročevalka izjavlja, da je pri pripravi osnutka poročila prejela prispevke od naslednjih subjektov ali oseb:

Subjekt in/ali oseba
Délégation de la France auprès de l'Union européenne
Délégation de l'Allemagne auprès de l'Union européenne
Délégation du Danemark auprès de l'Union européenne
Ministère des pêches groenlandais
Oceana
Europêche
DG MARE (Commission)

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti poročevalke.

Če so na seznamu navedene fizične osebe z imenom ali njihovo funkcijo ali z obema, poročevalka izjavlja, da je zadevne fizične osebe seznanila z obvestilom Evropskega parlamenta o varstvu podatkov št. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v katerem so opredeljeni pogoji, ki veljajo za obdelavo njihovih osebnih podatkov, ter pravice, povezane s to obdelavo.